

Zemědělské střípky

Praha, září 2020

ÚVODNÍ SLOVO

Zemědělství je na rozcestí. Zatímco počet lidí, kteří se našemu oboru věnují, klesá, potřeba potravin naopak roste. Spolu s tím ale u veřejnosti klesá i objem znalostí a vědomostí o přírodních procesech, o zákonitostech a podmínkách, ve kterých zemědělství funguje. V současné době v zemědělství pracuje kolem 100 tisíc lidí, což je pouhé procento z celkového počtu obyvatel naší země. Ovšem těch 99 procent obyvatel ovlivňuje podmínky, za kterých náš obor funguje. A bohužel mnohdy nás ovlivňuje způsobem, který nemá nic společného ani se zkušenostmi nasbíranými po generace, ani s výsledky moderní vědy a výzkumu.

Dlouhé roky jsme spali a doufali, že někdo moudrý rozhodne. Po každém utáhnutí šroubů jsme sice krátce zanadávali, odvážnější protestovali, ale nakonec jsme se shrbili a poslušně udělali vše, co po nás žádali. I když šlo a jde mnohdy o nesmysly, které pouze komplikují život a nemají význam ani z hlediska ekonomiky provozu, ani z hlediska ochrany životního prostředí, ani z hlediska ochrany zvířat. Po celou dobu jiní hovořili o tom, jak zemědělci škodí krajině, přírodě, jak dokážou žít jen z dotací. Po celou dobu jsme se tvářili, že se nás tyto útoky netýkají. Vždyť postupujeme v souladu s nejnovějšími poznatky, v souladu se zkušenostmi našich předků. A všichni jsme si pod dojmem zdánlivého klidu nechali líbit postupné omezování. A z představ laiků o zemědělství jsme si dělali maximálně tak srandu.

Ovšem kritici zemědělství mezitím získali výraznou převahu. Možná ne absolutní, ale minimálně vyjádřenou silou hlasu. Nebudeme si namlouvat, že jde jen o altruismus. Jde o tvrdý byznys, kdy na jedné straně stojí roztržštění zemědělci a na druhé straně dobře organizované a bohatě financované skupiny. Bohužel reagujeme pozdě a nedostatečně. Naše organizace, Zemědělský svaz, vede několik let osvětové kampaně. Ale dosah je při současných možnostech financování nedostatečný. Takovýmto způsobem bychom veřejnost na svou stranu získali za mnoho desítek let. Ale veřejnost na své straně potřebujeme už nyní.

Uvítal jsem, když Zemědělský svaz vyhlásil sbírku na podporu propagace našeho oboru. Již před roky jsem při jednáních s Martinem Pýchou navrhoval razantní zvýšení členských příspěvků na financování těchto aktivit. Možná jde o více prů-

chozí model financování těchto aktivit, které patří k velice náročným. I proto jsme byli jedni z prvních, kdo na transparentní účet přispěli. A k tomuto příspěvku vyzývám i všechny z vás, komu není lhostejný osud českého zemědělství.

Můžeme se dál tvářit, že se nic neděje, stěžovat si mezi sebou a nechat se zatlačit do kouta, nebo úplně zlikvidovat. Nebo se můžeme aktivně bránit. I díky sdružení finančních prostředků na pozitivní informační kampaně. Rozhodně si nemyslím, že půjde o jednorázovou akci. Stejně jako v zemědělství jde o trvalý proces, jehož výsledky se někde projeví okamžitě, jinde až za několik let. Nemůžeme čekat, že se vše spraví jako po mávnutí kouzelným proutkem. Buďme tedy připraveni na dlouhodobý proces s potřebou dlouhodobého financování. A počítejme s tím, že bude nutné každým rokem investovat do vlastního jména miliony korun.

Ing. Karel Bednář

Předseda představenstva ZD Pluhův Žďár

Nejasná podoba budoucí SZP

Na evropské úrovni se v současné době jedná o budoucí podobě společné zemědělské politiky. Premiéři se dohodli na dobrovolnosti zastropování, dojednal se víceletý finanční rámec. Před námi stojí další kola jednání. Už nyní je jasné, že Česká republika bude mít krácen rozpočet jak v prvním pilíři, tak ve druhém, kde ČR přijde o 12 % ve srovnání s minulým rozpočtovým obdobím. Při tomto krácení hrozí, že nejen že nebude dostatek financí na podporu konkurenceschopnosti a investic do pohody zvířat, ale budou kráceny i prostředky na financování ochrany životního prostředí a údržbu krajiny, která tvoří 60 % všech plateb v rámci druhého pilíře. Česká republika dosud využívá nízkou míru kofinancování z národních prostředků. Možná by bylo vhodné tuto míru zvýšit, aby české zemědělství nestrácelo konkurenceschopnost a bylo schopné dostát svým závazkům při ochraně krajiny.

Další znevýhodnění českých chovatelů?

Společnost od zemědělců v minulosti dlouhodobě požadovala, a mimochodem významná část stále požaduje, aby produkovali co nejlevnější a zdravotně co nejbezpečnější vejce. A zemědělci toto zadání plnili. Výsledkem dlouhodobých výzkumů odborníků a univerzit při zohlednění těchto požadavků trhu byly klecové chovy. Následně přibyl ale ještě další požadavek, a to na lepší životní podmínky nosnic, tzv. welfare. Proto několik let na evropské úrovni probíhala složitá jednání mezi zemědělci, politiky, ochránci zvířat a akademickou obcí o změnách v chovech. Výsledkem těchto složitých jednání byl kompromis, tzv. obohacené klece, které nosnicím poskytuje větší komfort: k dispozici mají mít hnízdo, bidýlko, podklad s materiálem k popelení a na obrušování drápů. Na základě této dohody došlo k celoevropskému zákazu původních neobohacených klecí od roku 2012 a je třeba konstatovat, že čeští chovatelé nosnic tuto dohodu přijali a naplnili. Přesto mají být dále znevýhodněni před svými zahraničními kolegy dalším znevýhodněním v podobě zákazu chovu nosnic v obohacených klecích. Proto jsme poslali poslancům poslanecké sněmovny otevřený [dopis](#), kde je vyzýváme, aby při svém rozhodování vzali v úvahu fakta.

Krácení rozpočtu zpomalí investice i adaptaci krajiny

Současný návrh rozpočtu v kapitole zemědělství pro příští rok zahrnuje objem finančních prostředků o téměř 14 mld. korun nižší než je skutečnost letošního roku. Uvědomujeme si obtížnou ekonomickou situaci v tomto i příštím roce, ale podle našeho názoru je nutné udržet stávající výši finančních prostředků pro zachování základních funkcí našeho oboru.

„Obáváme se, že v případě krácení prostředků pro kapitolu zemědělství nebude dostatek financí nejen na investice umožňující zvyšovat konkurenceschopnost českých zemědělců a tím i soběstačnost ve výrobě základních potravin. Nebude dostatek financí ani na adaptaci krajiny na změnu klimatu, na projekty na zadržování vody v krajině,“ prohlásil předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. Více [zde](#).

Uznání ŘP na traktor pro ukrajinské řidiče v naší legislativě stále chybí

V PS ČR jako sněmovní tisk 374 už rok leží novela zákona č. 361/2000 o provozu na pozemních komunikacích. Pozměňovací návrh poslankyně Oborné (ANO) byl zařazen do druhého čtení 34. schůze PSČR (bod 29), ale čtení neproběhlo. Na programu 39. schůze dne 27.11. 2019 byl bod 24 zařazen ke druhému čtení, ale opět se na program schůze jeho čtení nedostalo. Hospodářský výbor vydal usnesení ze dne 11.12.2019, v němž komentuje jednotlivé pozměňovací návrhy a mj. doporučil pozměňovací návrh. V pozměňovacím návrhu jde o uznání oprávnění skupiny C i pro možnost obsluhy zemědělských traktorů. Zatímco ukrajinští držitelé oprávnění C mohou bez problémů řídit autobusy s pasažéry, nemohou obsluhovat zemědělské stroje.

Stanovisko ke změně odpisových skupin

Prostřednictvím KZPS se i na ZS ČR obrátilo MPO se žádostí o stanovisko a názor v souvislosti s jednáním MPO s MF ČR ve věci event. úprav odpisových skupin, které tvoří přílohu č. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně by mělo jít o produkty, které ideálně splňují kritéria: Jsou z hlediska pozice na trhu z významné části vyráběny v ČR, výroba v ČR tvoří velkou část jejich přidané hodnoty (tj. nejde např. jen o jejich finální smontování, ale ideálně o komplexnější část výrobního procesu s výraznější přidanou hodnotou), jsou zároveň z významné části v ČR nakupovány a ideálně ty výrobky, jejichž producenti jsou převážně podniky, jejichž finálními beneficiáři jsou občané ČR. Celé stanovisko si přečtete [zde](#).

Hraboší kalamita pokračuje

Zemědělský svaz ČR vnímá současnou situaci, kdy je práh škodlivosti v některých oblastech překročen více než 12násobně za kritickou. Nejhorší situace je v severozápadní části republiky, ale počet aktivních nor hraboše polního narůstá i v dalších oblastech naší republiky a může přinést problémy se

založením nových porostů. „Dlouhodobě jednáme s ministerstvem zemědělství při hledání systémového řešení, které by zemědělcům umožnilo účinně chránit úrodu,“ prohlásil předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. Od 3. září povolil ÚKZÚZ cílenou aplikaci na povrch. Tiskovou zprávu ZSČR si přečtete [zde](#), tiskovou zprávu ÚKZÚZ [zde](#).

V únoru ÚKZÚZ povolil aplikaci rodenticidu na plochu za předem daných podmínek. Přestože bylo provedeno 245 aplikací na povrch, nedošlo k žádným hromadným úhynům necílových organismů, čímž se potvrdily výsledky dlouhodobých odborných studií, věnujících se aplikaci přípravků s účinnou látkou fosfid zinečnatý. Tiskovou zprávu najdete [zde](#).

Velký zájem o podporu investic

Poptávka po podpoře investic v rámci mimořádného 10. kola PRV pro podporu zvýšení soběstačnosti trojnásobně překročila částku vyčleněnou vládou v rámci koronakrizové pomoci. „Investice do komodit, ve kterých bychom mohli být soběstační, považujeme za velice důležité,“ varoval předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. „Vítáme každou pomoc, která narovná znevýhodnění českých zemědělců ve srovnání se zahraničními konkurenty.“ Podle propočtů Zemědělského svazu ČR při zrealnění uznatelných nákladů každých tisíc korun dotace znamená celkovou investici ve výši 2500 Kč. Více [zde](#).

Edukativní videa

Stále sílí tlak různých skupin na české zemědělce. Bohužel při tom zaznívá množství polopravd, mýtů a někdy i vyložených nepravd. Zemědělský svaz ČR se rozhodl na tyto nepravdivé argumenty reagovat zveřejňováním videí, která ukazují skutečný stav. Na jaře jsme uveřejnili cyklus „[Mýty](#)“, nyní pokračujeme v uveřejňování pod názvem „[Přesvědčte se na vlastní oči](#)“. Současně jsme rozjeli další cyklus s názvem „[Za rovné podmínky](#)“, kde chceme vysvětlit, že střední a velcí zemědělci se odpovědně starají o krajinu, pečují o spolkový život na venkově. Případné omezení přímých plateb by tak v konečném důsledku vedlo k potrestání úspěšných a přinutilo je chovat se pouze ekonomicky. V těchto kampaních, osvětlujících skutečnou praxi budeme pokračovat i v dalším období.

Aktivity Zemědělského svazu ČR můžete sledovat na [webových stránkách](#), stránkách [Facebook](#) a na [Instagramu](#).

Bližší informace: Ing. Vladimír Pícha, ZSČR, tel.: +420 603 532 136, mail: picha@zscr.cz